

V jaderné elektrárně udeří cvičná porucha

Zaměstnanci musí do krytů a děti pryč ze školy ■ V obcích se rozezní varovné sirény a pohotovost budou mít i veřejnoprávní média

Třebíčsko/Jihlava • Jaderná elektrárna Dukovany bude mít vážnou poruchu. Alespoň simulovanou, kvůli plánovanému cvičení Integrovaného záchranného systému Horizont 2004, které má 23. června prověřit, jak se s případnou havárií v elektrárně vyrovnají záchranáři i obyvatelé okolí.

„Pravděpodobnost vzniku radiální havárie je extrémně nízká. Havarijní cvičení krizových štábů a jednotek Integrovaného záchranného systému je však neúčinnější a neefektivnější prostředek zvyšování jaderné bezpečnosti,“ říká Jan Murárik z odboru sekretariátu hejtmána Vysočiny.

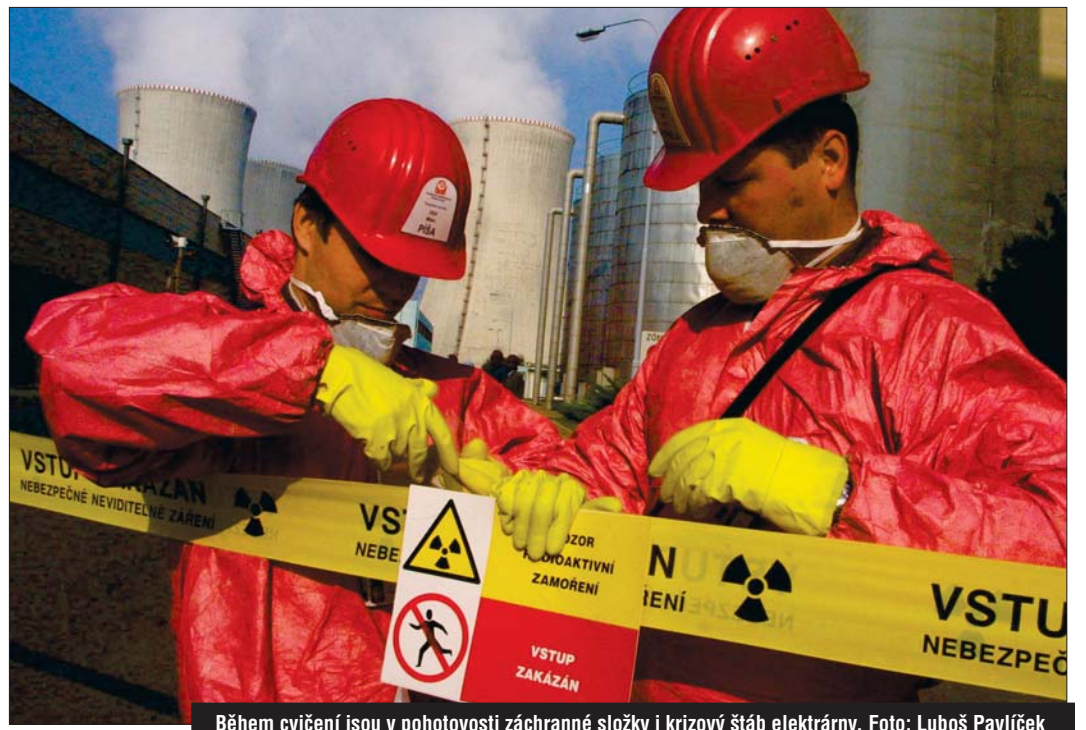
Cvičení začíná v šest hodin ráno tím, že elektrárna bude mít tolik vážných poruch, že je nutno opravit automatické bezpečnostní systémy. Zaměstnanci v ohrožených místech dostanou pokyn k přesunu do krytů a informací o havárii dostane vedení elektrárny a Státní úřad pro jadernou bezpečnost. Hasičský záchranný sbor pak podá zprávu o situaci krizovým štábům

Vysočiny a Jihomoravského kraje, správním úřadům a obcím v okolí dvaceti kilometrů.

V půl deváté se v dvacetikilometrové zóně rozezní v obcích sirény a mezitím se bude krizový štáb elektrárny pokoušet zastavit. Zaměstnanci už budou v krytech. Hejtmán Vysočiny František Dohnal (nez., KDU-ČSL) vyhlásí pro část kraje stav nebezpečí. Veřejnoprávní Česká televize a Český rozhlas mají připraveny speciální relace, které občanům radí, jak se při takové havárii co neúčinněji chránit. „Nejlepším způsobem ochrany před radioaktivními látkami je ukrytí v budovách, které podstatně snižují účinky radioaktivního záření. Po výzvě v televizi a rádiu by lidé měli použít jódové tablety. To je neúčinnější před příchodem radioaktivního oblaku. Jednou z unikajících látek při radiální havárii je totiž radioaktivní jód. Aby se předešlo jeho hromadění ve štítné žláze člověka a poškození zdraví, užívají se tablety s neradioaktivním jodem, který na

sytí štítnou žlázu a nevpustí do ní jód radioaktivní. Tablety má každý v okolí elektrárny uloženy v domácnosti a na školách,“ vysvětluje Jan Murárik.

Situace se ale dramatizuje. Státní úřad pro jadernou bezpečnost doporučí hejtmánovi evakuovat školu v Rouchovanech. Krajský krizový štáb dohodne se starostou Opatova, aby děti přijal a zajistil jídlo a střechu nad hlavou. Autobus, který školáky veze, projde u Lukova odmořením, které zajistí vojáci z Vojenského záchranného útvaru Jindřichův Hradec. Zároveň bude armáda v Rouchovanech cvičit ženijní práce v souvislosti s odmořením terénu. „Pokud je nutné opustit budovu, tedy úkryt, doporučuje se chránit si dýchací cesty zvláštními ochrannými rouškami anebo improvizovanými prostředky ochrany, například navlhčeným kapesníkem, ručníkem, přeloženou gázou, nebo i toaletním papírem. Povrch těla je nutné chránit pláštěnkou, rukavicemi a gumovými holíčkami. Evakuace je velmi

Během cvičení jsou v pohotovosti záchranné složky i krizový štáb elektrárny. Foto: Luboš Pavlíček

účinným ochranným opatřením. Máme připraveny evakuační plány, podle nichž jsou lidé evakuováni do předem stanovených příjmo-

vých obcí po vybraných trasách,“ doplňuje Murárik.

Policie ČR bude při evakuaci regulovat dopravu, cvičně uza-

vře silnice a společně se zdravotní záchrannou službou na evakuaci dohlédne. Cvičení Horizont 2004 skončí v 13.00 hodin.

Silnice prochází opravami

Vysočina • Právě teď probíhají v celém kraji opravy silnic. Některé silnice dostanou záplaty, jiné nový povrch a například silnice mezi Jihlavou a Telčí prochází generální opravou. Napjaté rozpočty silničářů utrpěly letošní zimą a zejména přejařím velkou ránu. Zatímco až do prosince to vypadalo, že silničáři spíše ušetří za naftu a od ledna se počasí prudce zhoršilo a ve všech oblastech Vysočiny až do konce března posypové vozy a pluh vyjžděly každý den.

Kraj loni hospodařil úsporně, zbyly peníze

Vysočina • Zatímco je Česká republika velmi zadlužená a do dluhů se dostávají obce i města, kraj Vysočina loni hospodařil s přebytkem. Z loňského rozpočtu zbylo více než 90 milionů korun, za které se letos opraví silnice, nebo nakoupí přístroje do nemocnic.

Největší část zbylých peněz, asi 28 milionů korun, dostanou podle rozhodnutí krajského zastupitelstva nemocnice. K nim kraj přidá ještě státní dotaci, kterou pro nemocnice získal a tak pět bývalých okresních nemocnic získá přes 100 milionů. Z nich 40 milionů korun dostane nemocnice v Třebíči na opravu a přestavbu kuchyně a jídelny. Zbývlou částku kraj rozdělí mezi ostatní čtyři zařízení. „Nerozhodli jsme ještě, kolik peněz která nemocnice získá, ale dostane se na všechny. Peníze by měly použít také

na zaplacení starých faktur,“ říká náměstek hejtmána Miloš Vystrčil (ODS).

Dalších 16 milionů kraj dá na dopravu. „Jako jednu z priorit máme opravu silnice ke skládce Petrušky-Ostašov na Třebíčsku. Asi se ale nestihne připravit projekt a získat stavební povolení a tak peníze zřejmě mohou získat správy silnic na opravy po zimě. Ta byla letos dlouhá a silničářům se kvůli tomu peněz nedostává,“ řekl Vystrčil.

Deset milionů korun z přebytku musí kraj dát stranou, jak mu to předepisuje euronovela vodního zákona. To je totiž rezerva pro případ náhlých živelných pohrom během roku. Podle Miloše Vystrčila kraj ale doufá, že se rezerva vrátí zpět, protože letos mají kraje poprvé dostat poplatky ze studní, které až dosud získával stát. „Tady ale nevíme, kolik to bude,

protože v kraji není finanční ředitelství a tohle číslo nám tak nikdo není schopný říci,“ prohlásil náměstek Vystrčil.

Kraj z přebytku také věnuje menší částky na různé účely. Například přidá tři miliony korun ke stávající jedenáctimilionové dotace na zajištění dopravní obslužnosti, kterou přepravními firmám dotuje ztráty autobusových linek.

Přebytek hospodaření z loňska je 92.851 tisíc korun, z toho je ale 31 milionů účelová státní dotace na rozšíření sídla kraje. Tuto dotaci stát dává byt v různé výši všem krajům, protože v době jejich vzniku se o výstavbu budov staralo ministerstvo vnitra a to počítalo s menším počtem úředníků. „Rozšíření sídla nám umožní vystěhovat se z prostor, kde jsme dnes v pronájmu, například z budovy bývalého okresního úřadu,“ doplnil Vystrčil.

Jak to vidím já

Názor zastupitele Stanislava Mastného (ODS) na bezpečnost na Vysočině.

Hlavní náplní činnosti bezpečnostní komise kraje, jejímž jsem členem jsou průběžně diskutovaná témata související s bezpečností občanů celého regionu. V rámci Integrovaného záchranného systému, platného pro celý kraj jsou přijímána různá bezpečnostní opatření, která se více či méně dotýkají každého z nás, ať se týkají přímo našeho zdraví, bezpečnosti občanů regionu, či požární bezpečnosti. Tímto systémem se řídí všechny složky, které zajišťují bezpečnost a zdraví občanů.

Dle mého názoru má v rámci tohoto systému nejlépe pracovanou organizací strukturu Hasičský záchranný sbor, jehož struktura začíná na min. vnitra, jde přes organizaci kraje a končí u nejmenších jednotek dobrovolných hasičů v malých obcích. Naprosto nedotčená je v rámci reformy státní správy organizace Policie ČR. Jsem přesvědčen o tom, že na reformě doposud ani nikdo nepracuje. Dosud totiž existuje systém řízení, kdy okresy Jihlava, Třebíč a Zďár řídí správa PČR Jihomoravského kraje, okr. Havl. Brod patří pod Východočeskou správu a okr. Pelhřimov pod Jihočeskou správu v Č. Budějovicích. Zde vidím velký nedostatek, protože není ani snaha ze strany ministerstva tento problém řešit.

V rámci kraje Vysočina nemohou zajišťovat činnost PČR tři krajské správy! Součástí celého systému jsou orgány městské policie, umístěné ve větších městech, které dnes doplňují bezpečnostní systém kraje. Ze svých zkušeností vím, že občané dnes nedělají rozdíl v tom, jestli při zajištění jejich bezpečnosti zasahuje policie ČR, nebo městská policie. Všem nám musí jít pouze o to, aby všechny bezpečnostní složky spolu vzájemně velice dobře spolupracovaly.

Školy budou vzdělávat také dospělé

Vysočina • Adaptabilní školy. To je název velkého projektu kraje Vysočina, který se uchází o peníze z Evropské unie. Za složitě znějícím názvem se skrývá několik jednoduchých kroků, jak zlepšit krajské školství a začít při vzdělávání absolventů i dospělých spolupracovat s firmami i s úřady práce.

Projekt Adaptabilní školy má dvě části. První je určená více

pro školy, které mohou za evropské peníze vylepšit své učební programy a ve spolupráci se zaměstnavateli vytvořit síť středisek celoživotního vzdělávání. To vyžaduje nové učební pomůcky, stroje a přístroje a hlavně přípravu pedagogů.

Druhá část projektu už je zaměřená hlavně na vzdělávání dospělých. Školy by se měly stát partnery pro zaměstnavatele a na

základě jejich požadavků zajistit odbornou přípravu a rekvalifikační zaměstnanců v krátkodobých kurzech. „Vyšší a všestrannější vzdělání znamená nižší riziko nezaměstnanosti. Tím vlastně odlehčíme sociálnímu systému,“ vysvětluje náměstkyně hejtmána pro školství Alena Štěrbová (US-DEU).

Projekt Adaptabilní škola počítá s tím, že příprava na celoživotní

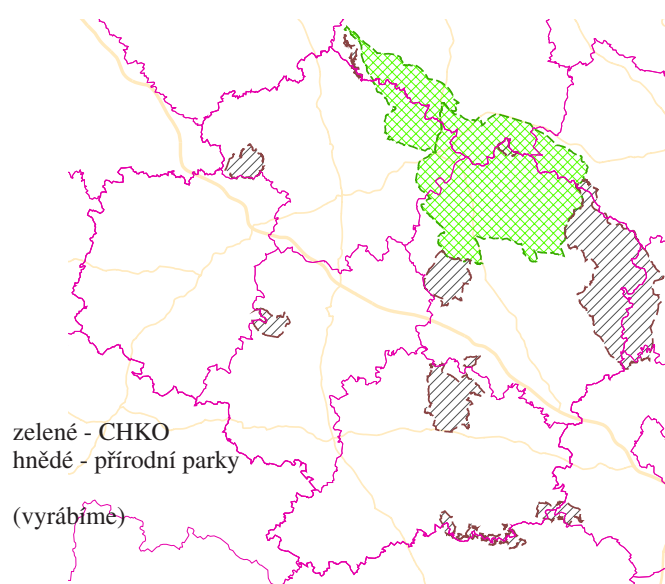
vzdělávání a cykly celoživotního vzdělávání budou probíhat v technických, zemědělských, stavebních oborech a oborech skupiny obchod, podnikání a služby.

Během následujících třech let by mělo na Vysočinu přijít z Evropského sociálního fondu, tedy jednoho ze strukturálních fondů EU, více než 50 milionů korun, a to pouze v rámci jednoho opatření Operačního programu

pro rozvoj lidských zdrojů. Tyto peníze budou určeny na další profesní vzdělávání a kraj se o ně chce s projektem Adaptabilní škola ucházet.

První pobídkou je nový grantový program Lidské zdroje ve firmách, který v dubnu zastupitelstvo kraje vyhlásilo a který má případně účastníky budoucího projektu Adaptabilní škola vybidnout k počátečním aktivitám.

Představujeme kraj a krajský úřad

Cenná krajina Vysočiny

Část území Vysočiny pokrývají dvě Chráněné krajinné oblasti – Žďárské vrchy a Železné hory. Členitá krajina Žďárských vrchů je charakteristická pestrým střídáním luk, pastvin, polí, lesů a rybníků, je protkána nepravidelnou sítí mezí, úvozových cest, lesíků či skupin stromů a keřů.

Jako pramenná oblast několika českých a moravských řek (Sázava, Svratka, Chrudimka, Doubrava, Oslava) a jako oblast s četnými rybníčními soustavami bylo území CHKO vyhlášeno za chráněnou oblast přirozené akumulace vod.

Železnohorský masiv působí jako krajinná vlna svažující se zvolna od Hlinečských

kopců, Pešavy a Hradiště, provázená stuzkou řeky Chrudimky. K severu se oblast rozvolňuje do širě, k jihu prudce spadá do luhů řeky Doubravy. Pestrá krajina je sladěna v harmonický celek.

K ochraně krajinného rázu, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je v kraji Vysočina v lokalitách s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami vyhlášeno devět přírodních parků. Jsou to: Doubrava, Melechov, Rokytná, Svratecká hornatina, Třebíčsko, Čeřínek, Bohdalovsko, Střední Pohlaví a Balinské údolí